

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

Quæ sint præmia corporalia & spiritualia in præsentī vita, & quæ in futura
vita proprijs operibus. tit. 174

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

respicit. August. ad Eremitanos, serm. 26.

*QUAE SINT PRAEMIA
corporalia & spiritualia in praesenti vi-
ta, & quae in futura vita pro pijs
operibus.*

TITVLVS LXXIIII.

PRIMò, vt clarè intelligatur quod dici-
tur, bona opera habent sua praemia in
hac & post hanc vitã corporalia & spi-
ritualia: & quae sint hæc praemia corpo-
ralia & spiritualia in hac vita, & quae
sint praemia corporalia & spiritualia in futura, dili-
genter hic notãda sunt. Primò, quòd omnia hæc pre-
mia, siue sint corporalia & spiritualia in hac & post
hãc vitã sunt ex promissione, id est, promissa praemia,
nò ex dignitate & virtute operũ nostrorũ, id est, nò
est hic promerita, sed promissa merces ex gratia pro-
pter Christum. Deus nobis nihil debet, nisi quòd
gratiosè promissit & opera nostra nihil habent, nisi
quod illis donat ex misericordia & gratia Deus.

Corporalia igitur bona, quae Deus pro ijs opti-
bus promittit in hac vita, notantur Leuit. 26. Deu-
teron. 28. Exod. 20. vbi promittit Deus dicens: Si in
mandatis meis ambulaueritis, dabo vobis pluuias
temporibus suis. Terra germen suum gignet, pomis
arbores replebuntur, comedetis panem in satietate,
& absq; pauore habitabitis in terra. Vide multa alia
dona ibidẽ, & Esai. 33. Si in iustitijs meis ambulaueri-
tis, bona terrae comedetis. Sic sanitas corporis, pax
& multae alię benedictiones describuntur. Deut. 28.

Subinde spiritualia praemia, quibus pia opera et-
iam in hac vita ornantur, sunt: Primò, impedimentũ
sathanæ, ne malitiam suam perficere possit, sicuti il-
lucifer benter velit, trahendo in diuersa vitia spiritualia. Sic
humilitas

humilitas impedit superbiam, luxuriam castitas, elemosyna auaritiam, oratio tentationem, ne à fide cadat, Matth. 26. Orate & vigilate. Sic Apostolus iubet nos indui armatura Dei aduersus insidias diaboli, Ephe. 6. Sùmè studet sathanas, vt in nobis extinguat virtutes & fructus spiritus sancti, Gala. 5. fidem, charitatem, timorem, deuotionem &c. At pia opera restitunt ei atque expellunt.

Secundo, per pia opera crescunt & augmentantur virtutes hic in hac vita. Nam secundum quod quif. que vsus est donis gratiæ Dei plus vel minus, id est, fidei, charitatis, dilectionis &cæt. Ita præmium spirituale vel augmentatur, vel diminuitur. Exemplum dat Cyprianus libro quarto Epistolarum, Epistola 7. de sole vnico: quosi quis studiosius vtitur, de lucro plus vel minus habebit. Sic dies est vnica equalis omnibus. Si quis diligentius ea vsus fuerit, plus lucrabitur. Si quis autem piger fuerit in laborando, minus habebit &c. Sic Matt. 25. Veniunt serui & dicunt: Domine, ecce, quinque talèta tua, alia quinque superlucrata sunt, &cæt. Sic charitas ostensa, inquit Augustinus, meretur augeri, & aucta perfici, hæc deuotio auget deuotionem, & exercitium piorum operũ, crescit, & augmentantur virtutes & dona Spiritus sancti. Sic exercitiũ scientiæ facit doctiorem, eloquentia, eloquentiorem, &c. Sunt ergo, constantia in fide, fauor diuinus, amicitia sanctorum, angelorum & beatorum, præseruatio à corporalibus & spiritualibus malis, &cæt. præmia spiritualia, quæ in hac vita conferuntur pro pijs operibus.

Daniel abstinuit à cibo regis, & impetrat spirituale præmium, id est, sapientiam, Daniel. 1. Non adorat idola, ideo non læditur à leonibus, neque igne furnacis. Iudith per abstinẽtiam impetrat spiritum fortitudinis, quo amputat Holoferni caput, Iudith. 13. Filij Rechab non ædificant domum iuxta mandatũ

patris, & donantur idoneitate, vt seruiant in templo, Ier. 35. Orat in templo die noctuq; vidua, & impendit agnitionem, quod puer sit Christus, Luc. 2. Sic pia opera ornantur etiam spiritualibus præmijs in hæc vita. Idedò pia opera sunt plurimùm commendanda.

Secundò, bona opera habent etiam sua præmia corporalia & spiritualia in futura vita, sed quæ sunt illa? Primò, licet non sit homini possibile, ea omnia exprimere, quæ Deus præparauit dare in futura vita, omnibus eum diligentibus, sicut dicit Esa. 64. & Apostolus 1. Cor. 2. scriptum est, Auris non audiuit, oculus non vidit, &c. Scriptura tamen corporalia præmia in futura vita explicat, dicens 1. Cor. 15, Corpus nostrum seminatur in terram corruptibiliter, & resurget incorruptum. Secundò, sepelitur tenebrosum, & resurget clarum & gloriosum. Tertio, sepelitur infirmum, & resurget in sanitate & robore, i. sine omni infirmitate & defectu. Quarto, seminatur naturale corpus, & resurget spirituale. Sic inquit Christus Matt. 13. quod iusti fulgebunt sicut sol. Sunt ergò hæc corporalia præmia, j. quibus corpora nostra in futura vita proprijs operibus ornabuntur, quia non indigent cibo, potu, somno: non nubent neq; tristabuntur, sed erant sicut angeli Dei, Matt. 22. ibi erit æterna requies, dulcedo & visio Dei sicuti est, 1. Ioann. 3. æterna dilectio Dei, non luctus neq; clamor, Apoc. 21. Hæc sunt essentialia & corporalia præmia piorum operum in futura vita, omnibus credentibus in Christum ex æquo communia.

Subindè sunt & spiritualia præmia operum in futura vita, quibus animæ & spiritus ornantur, communia, vt sunt iam prædicta essentialia ex æquo omnibus beatis communia, vt requies æterna, pax &c. Accidentalialia verò sunt singularia. Nam ibi erit corpus vnū alio gloriosius, pulchrius, clarius, sicut 1. Cor. 15. inquit Apostolus: Alia est claritas solis, alia lunæ, alia & stellarum:

bellarum: Sic erit in resurrectione mortuorum. Nam licet omnes stellæ sint locatæ in cælo, vna tamen altera est clarior. Sic etiam Paulus exemplificat de carne animantium, quæ licet ex æquo omnia habent carnem, attamen aliquæ habent carnem preciosiorem & melliorē. Vt igitur creaturæ certant pulchritudine & præstantia &c. Vult igitur Deus pius in hac vita exerceri ad mortificandū veterem hominem, ideoq; pleraque præmi differt, vt post hanc vitā glorificet sanctos deo varijs accidentalibus præmijs animæ piorum decorabuntur. Spiritualia quoq; præmia beatorū in futura vita communiter comprehenduntur in his tribus, Visione, fruitione, dilectione. Visione, quod Deū videbunt apertè sicuti est, 1. Ioann. 3, & Paulus 1. Cor. 13. Videmus nunc per speculum & in ænigmate, &c. & 1. Petr. 1. Corona immarcescibilis nobis iam custoditur, sed in tempore nouissimo reuelabitur, & licet sit vnum obiectum, id est, speculum, Deus & tota Trinitas, attamen vnus altero videbit clariùs, sicut se Deus reuelauerit ei. Nam hîc in hac vita licet sit vna scientia, attamen vnus altero est sapientior, & plûs vel minus intelligit. Deindè est fruitio & gaudium, quod ex visione Dei venit, vbi iterum vnus alterò maiorē & minorem habebit delectationem, & licet talis fruitio sit inæqualis, attamen quilibet est contentus sua sorte, & nihil ampliùs petit, sicut dixit Propheta: Satiabor, cum apparuerit gloria tua. De hac quoq; fruitio ne, voluptate, gaudio & dulcedine loquitur Propheta Psal. 16. Ostendisti mihi vias vitæ. Secundò, plenitudinē deliciarū vultus tui & delectationē, quæ est in dextera tua, vsque in finem durantia. Hac est nostra beatitudo, æterna delectatio ex adspectu vultus Dei. Possitudo nascitur ex visione & fruitione Dei dilectio, qua perpetuò sancti amabunt D E V M: seipfos in summa concordia, sicut dicit Apo. 1. Cor. 13, Charitas nunquam excidit, & sic est vna beatitudo, sed tamen

præmia diuersa in beatitudine, sicut in celo (inquit Christus) erit merces vestras copiosa, Matthæi. Non sunt igitur condignæ passionēs & cæt. Roman.

Tertiò, sic mala opera impiorum habent suas punitiones in hac & post hanc vitam, corporaliter & spiritualiter. Corporales punitiones in hac vita notantur Exod. 20. in tertiam & quartam generationē eorum qui non seruant Dei præcepta & contra illa faciunt. Sic Deutero. 26. describuntur pœna operum malorum, & Deut. 28. maledictiones variæ & c. Vide textum. Spirituales punitiones malorum operum in hac vita sunt, Primum extinctio spiritualium virtutum. Nam fructus spiritus sancti, Fides, spes, charitas, timor, pax, deuotio, & c. Galat. 5. extinguuntur, & debilitantur, sicut Christus ipse prædicat Matthæi 24. Cum abudauerit iniquitas, requiescet charitas multorum & cæt. Sic homines postquam deiecti sunt à Catholica fide, efficiuntur peiores: nam Diabolus rediens, facit nouissima peiora prioribus Luc. 12. Tertiò, punitur peccatum spiritualiter in duracione in malo, & geminatione. Nam peccatum trahit suo pondere ad aliud, si non fuerit contritione deletum. Sic auaritia Iudæ traxit eum ad suspendium, Actorum, 1. Matth. 27. Et adulterium Dauid ad homicidium, 2. Reg. 12. Tertium spirituale malum, quo mala opera hic puniuntur, est reprobus sensus, Ro. 1. Dedit eos Deus in reprobum sensum, & cæt. Sic mala opera in hac vita puniuntur corporaliter & spiritualiter, secundum gradus operum malorum.

Subindè & in futura vita mala opera puniuntur corporaliter & spiritualiter: Corporaliter & ex quo i. tenebris exterioribus, fletu & stridore dentium, Matt. 8. 13. 22. 24. 25. & Luc. 13. visionis diuinæ carentia, dolore æterno: quia ibi nulla requies, sed tribulatio & captiuitas sathanæ, itemque ignis æternus, Matth. 25. comburens corpora post resurrectionē & c.

Spiritualiter

spiritualiter punientur mali diuersimode, i. acciden-
tibus pœnis. Nam iuxta gradus malitiæ, vnus alte-
rius plus punietur, & sentiet dolorem maiorem cru-
ciatu & acerbitate &c. Ibi qui aliū auerterit à veri-
tate, vel scandalizauerit, vel hēretici, maiores pœnas
accidentales habebunt, vt Arrius. Matth. 18. Qui vnū
scandalizauerit &c. Sic infantes mortui ante baptis-
mum, minus sustinebunt, quā mali baptizati. Sūma,
Deus reddet vnicuique iuxta opera sua. Matt. 16.

VERBUM DEI QUID SIT.

TITVLVS CLXXV.

SERIA occurrunt notanda. Primò, Quid
sit verbum Dei: Secundò, qui sunt illi
qui non acceptant verbum Dei: Ter-
tiò, Fructus credentium & facientium
verbum Dei.

Primò, verbum Dei est verus, certus & constans
sermo à Deo profectus, qui nos docet credere & dili-
gere. Primò, quòd sit verus sermo, Heb. 6. Impossibi-
le est Deum mentiri, &c. Rō 3. Est enim Deus verax,
omnis homo mendax. Secundò quòd constans. Esai.
54. Verbum Dei manet in æternum. Luc. 21. Cælum
& terra transibunt, &c. Tertio, docens credere, id est,
articulos fidei & sacramenta, Marc. vlt. Qui credide-
rit & baptizatus fuerit, &c. Quarto, Diligere
Deum & proximum, sicut sonant decem præcepta,
Exod. 20. & Matt. 7. Qui audit verba meæ, & facit ea,
similis est viro &c. Hæc enim duo, i. credere & dilige-
re, omnia credibilia & facienda includūt, i. totam &
vniuersam scripturam noui & veteris testamenti. In
super hæc duo, i. credere & diligere sic sunt cōiuncta,
quòd separari & diuidi nō possunt. Et quādo diuidū-
tur, alterum frustra fit: ideò 1. Ioan. 3. vtrunque dicitur
præceptum, vt qui credit, etiam diligat proximū.
Id hoc pene tota Epist. Ioā. est ne diuidatur fides à di-

DDD 5 lectione,